Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	n.t.b.
Portefeuille(s)	Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit
Portefeuillehouder(s):	Melanie van der Horst
Behandeld door	Verkeer en Openbare Ruimte [redacted] @amsterdam.nl)
Onderwerp	Eindrapportage intelligente toegang Sloterweg en Laan van Vlaanderen

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding
Op 31 januari 2022 heeft de gemeenteraad besloten om de Sloterweg-west in Nieuw-West verkeersveiliger te maken via het invoeren van intelligente toegang. Op 13 juni 2023 is per raadsbrief aangegeven op welke wijze het college de methode intelligente toegang zou gaan implementeren. De implementatie is op 1 november 2023 doorgevoerd. De verkeersituatie is een jaar lang gemonitord. Via deze raadsinformatiebrief informeer ik u over de resultaten hiervan en stel ik voor om de verkeersfilters[1] in de huidige vorm te handhaven.

Ik wil beginnen met de conclusies. De resultaten laten zien dat de verkeersveiligheid op de Sloterweg sterk is verbeterd. Het aantal motorvoertuigen dat dagelijks gebruik maakt van de Sloterweg is flink gedaald, waardoor de fietsers weer voldoende ruimte hebben op de Sloterweg om veilig te kunnen fietsen. Er ontstaan als gevolg van de verkeersfilters geen onoplosbare knelpunten elders op het wegennet.. We zien dat tijdens de spits automobilisten veelal gebruik maken van het plusnet om van en naar hun werk te gaan.. Op basis van deze monitoring en het advies van het dagelijks bestuur van stadsdeel Nieuw-West, heeft het college besloten om de huidige situatie te handhaven. Wel voeren we nog enkele kleine aanpassingen aan kruispunten door om de verkeersafwikkeling nog wat te verbeteren.

A. Feiten en cijfers over de verkeersfilters

Verkeersfilters
De verkeersfilters zijn op de volgende locaties en wijzen uitgevoerd:

[1] Een verkeersfilter is een doorrijverbod (C12-geslotenverklaring) dat wordt gehandhaafd met behulp van camera's. Bewoners en ondernemers in Sloten en Nieuw Sloten hebben een ontheffing voor de meest nabijgelegen verkeersfilters. Zij kunnen door deze geslotenverklaring heen rijden zonder dat zij een boete ontvangen.

- Sloterweg-west: op 1 juli 2023 ingevoerd; 24 uur per dag 7 dagen per week van kracht; na twee maanden waarschuwen worden sinds 1 september 2023 boetes uitgeschreven.
- Sloterweg-oost: op 1 november 2023 ingevoerd; 24 uur per dag 7 dagen per week van kracht; na twee maanden waarschuwen worden sinds 2 januari 2024 boetes uitgeschreven.
- Laan van Vlaanderen (west en oost): op 1 november ingevoerd; maandag t/m vrijdag tussen 07.00-10.00 uur en 16.00-19.00 uur van kracht; na twee maanden waarschuwen worden sinds 2 januari 2024 boetes uitgeschreven.

Naar aanleiding van het uitgevoerde (belevings-)onderzoek naar de bebording, zijn de verkeersfilters op straat nog beter aangeduid. Tussen 9 en 11 oktober 2024 zijn extra (voor)aankondigingsborden geplaatst waarbij ook wordt aangegeven dat er camerahandhaving plaatsvindt. Daarnaast hebben we op 13 november 2024 markeringen op het wegdek aangebracht om verkeersdeelnemers attent te maken op de verkeersfilters.

Ontheffingen
De nood- en hulpdiensten en het OV zijn standaard van alle verkeersfilters uitgezonderd. Dit betekent dat zij altijd...Conform de vastgestelde Nota van Uitgangspunten kunnen ook bewoners, bedrijven en organisaties een ontheffing aanvragen:

- gevestigd in Dorp Sloten, Sloterweg-west, en Kortrijk: ontheffing voor filter Sloterweg-west
- gevestigd in Nieuw-Sloten: ontheffing voor filters Laan van Vlaanderen (oost en west)
- gevestigd in Sloterweg-oost en Park Haagseweg: ontheffing voor filter Sloterweg-oost.

Het aantal ontheffingen dat men kan aanvragen is samengevat als volgt:

- Per woonadres: maximaal 2 ontheffingen ongeacht het aantal personen dat hier woont;
- bedrijven/organisaties: maximaal 5 ontheffingen.

In onderstaande tabel staat het aantal verleende ontheffingen (d.d. 12 november 2024)

	Ondernemer	Particulier	totaal
Laan van Vlaanderen	639	6521	7162
Sloterweg Oost	91	931	1022
Sloterweg west	317	840	1157
Eindtotaal	1047	8292	9341

Er is nu geen voornemen het huidige ontheffingenregime aan te passen. Eventueel gewenste uitbreidingen moeten in lijn zijn met het nog vast te stellen doelgroepenkader voordat we deze doorvoeren.

Boetes
Sinds september 2023 ontvangen overtreders een boete indien zij zonder geldige ontheffing het verkeersfilter aan de Sloterweg-west passeren. Bij de verkeersfilters Sloterweg-oost en Laan van Vlaanderen worden sinds 2 januari 2024 beboet. De camera's controleren of passerende auto en motoren een geldige ontheffing hebben. De boetes worden opgelegd door het Openbaar Ministerie (OM). De onderstaande grafiek toont het aantal overtreders per verkeersfilter per week die zijn doorgezet naar het OM (op de x-as staan de weeknummers).

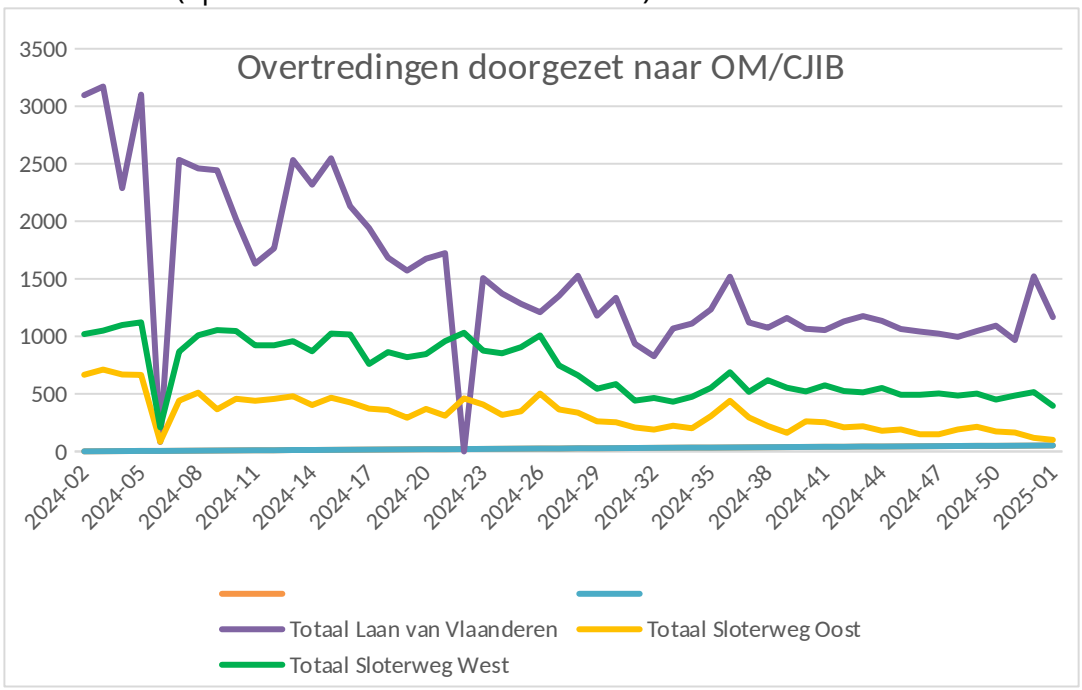

Constateringen en opmerkingen bij het overzicht overtredingen:
- Het aantal overtreders is in de beginperiode hoog en vertoont daarna een dalende+ trend;
- De laatste maanden bevindt de trend zich rond de 1.100 per week (ca. 220 per dag) voor de Laan van Vlaanderen, rond 200 per week (ca 30 per dag) voor de Sloterweg-oost en rond de 500 per week (ca. 70 per dag) voor de Sloterweg-west.
- In de grafiek is te zien dat er enkele periodes zijn met een scherpe daling van het aantal overtreders. Dit komt door het tijdelijk uitzetten van de camera's in verband met een calamiteit, zoals een overstroming op de Johan Huizingalaan (week 6);
- De Laan van Vlaanderen laat een piek zien in de laatste 2 weken van 2024. Het lijkt erop dat de piek afneemt tot een niveau van 1000 overtredingen per week
- Mensen krijgen vanaf 7 maart 2024 maximaal 1 boete per week per verkeersfilter, daarvoor gold een recidivetermijn van 1 dag;

- De coulanceregeling uit januari 2024 is niet verwerkt de in grafiek.

B. Resultaten verkeerskundige monitoring

Zoals afgesproken bij het vaststellen van de Nota van Uitgangspunten, zijn de verkeerskundige effecten (doorstroming en verkeersveiligheid) van de verkeersfilters een jaar lang gemonitord. Hiertoe zijn verschillende metingen en tellingen uitgevoerd. De wijze van monitoren is beschreven in het Monitoringsplan Sloterweg-west, dat op 7 december 2023 aan de raadscommissie MOW is aangeboden. Bijgevoegd is de '*Eindrapportage Monitoring Sloterweg Verkeersveilig'* waarin alle bevindingen staan over gehele monitoringsperiode. Hieronder staan kort de belangrijkste bevindingen.

Verkeersbeeld voor 1 juli 2023:
De Sloterweg-west was een drukke weg waar de fietser in de verdrukking kwam door de vele auto's die gebruik maakten van deze weg. In de maand juni 2023 bedroeg de gemeten etmaalintensiteit circa 8000 motorvoertuigen.

Verkeersbeeld 1 juli tot 1 november 2023:
Sinds de invoering van het verkeersfilter Sloterweg-west op 1 juli 2023 (nog zonder ontheffingen) is het op de Sloterweg beduidend rustiger geworden en rijdt het verkeer via andere routes. Het meeste verkeer nam (zoals verwacht) de route via Laan van Vlaanderen-west. De toegenomen drukte leidde tot lange wachtrijen op twee kruispunten (Laan van Vlaanderen West/Plesmanlaan en Laan van Vlaanderen/Anderlechtlaan) en tot vertraging voor buslijn 369, vooral in de avondspits. Het verkeerslicht op het kruispunt Laan van Vlaanderen/Anderlechtlaan is anders afgesteld om de wachtrijen te beperken. Elders op het wegennet van Nieuw-Sloten veranderde niet veel na 1 juli 2023.

Verkeersbeeld vanaf 1 november 2023:
Na 1 november 2023 is de Laan van Vlaanderen minder druk geworden tijdens de spitsperioden als gevolg van de invoering van de verkeersfilters. Buiten de spits en in het weekend blijft de weg aantrekkelijk voor verkeer. In de spitsperioden kiest het verkeer veelal om te rijden via de Plesmanlaan en de Johan Huizingalaan. Daar is het drukker geworden. Hier ontstaan langere wachtrijen tijdens de spits voor de verkeerslichten, vooral op de Johan Huizingalaan tussen de Plesmanlaan en Louwesweg. De gegevens van de verkeersinstallaties en de telslangen geven aan dat het niet drukker is geworden op de Calandlaan, de Louwesweg of Nieuwemeerdijk. De data afkomstig van de telslang bij de Sloterbrug wijzen uit dat er minder verkeer over de brug rijdt sinds 1 november (tot wel 20%). Tot slot ziet het GVB een verbetering van de reistijden van lijn 369 na 1 november in de middagspits. De reistijden zitten weer op het niveau van voor 1 juli 2023.

Verkeersbeeld sinds januari 2024:

Vanaf januari 2024 is de camerahandhaving gestart bij alle verkeerfilters. Er rijden gemiddeld 50 à 100 auto's per uur over de Sloterweg-west tussen 7 uur 's ochtends en 7 uur 's avonds. Dit strookt met het beeld van de buurtbewoners dat het veel rustiger is geworden op dit deel van de Sloterweg. Op de Sloterweg-oost rijden circa 50 auto's per uur tussen 7 uur 's ochtends en 19 uur 's avonds. De Laan van Vlaanderen-oost laat een piek zien van 400 motorvoertuigen per uur rond 16:00, daarna daalt het aantal scherp als gevolg van de spitsafsluiting. Tussen 10:00 en 16:00 loopt het aantal voertuigen gestaag op van circa 150 naar 400 motorvoertuigen per uur. Tot slot de Laan van Vlaanderen-west: hier manifesteren de spitsafsluitingen zich nadrukkelijk. Na 10:00 lopen de aantallen op van 200 voertuigen naar circa 700 motorvoertuigen per uur. Daarnaast is het in het weekend ook druk op deze straat. De kruisingen met de Plesmanlaan en Anderlechtlaan lopen echter niet vast en blijven regelbaar.

Conclusies functioneren verkeersfilters
De belangrijkste conclusie is dat de Sloterweg een stuk rustiger is geworden en daarmee een stuk veiliger voor fietsers. Diverse omwonenden op en rond de Sloterweg geven ook aan de huidige situatie een verademing te vinden in vergelijking met de situatie voor de verkeersfilters. Belangrijk is ook te constateren dat er geen onoplosbare knelpunten in de doorstroming of verkeerveiligheid zijn ontstaan. Hiermee bereiken we de belangrijkste doelstellingen van het project.

C. Aandachtspunten en oplossingsrichtingen

Uit de monitoringsresultaten maken wij op dat verkeersfilters op de Sloterweg en de Laan van Vlaanderen hebben geleid tot een aantal aandachtspunten in doorstroming op het omliggend wegennet. Eén kruispunt is "verkeerstechnisch onregelbaar", maar was dat ook al voordat de verkeersfilters zijn ingevoerd. Daarnaast zijn er (kruis)punten die aandacht verdienen en/of nader bekeken moet worden. Al deze punten staan hieronder benoemd, inclusief oplossingen.

Kruispunt Johan Huizingalaan / Henk Sneevlietweg
Het kruispunt Johan Huizingalaan - Henk Sneevlietweg was al regelmatig overbelast ('onregelbaar') voordat de verkeersfilters werden ingevoerd. Door de toenemende hoeveelheid verkeer is dit verergerd. De verkeersregeling kan het verkeersaanbod op de Johan Huizingalaan vanuit noordelijke richting in de ochtendspits niet verwerken. De oververzadiging blijft gedurende grote delen van de ochtendspits (8-9 uur).

De verkeersafwikkeling op het kruispunt kan verbeterd worden door enkele aanpassingen:
- verkeer linksaf richting Henk Sneevlietlaan voorzien van 2 opstelvakken ten koste van een opstelvak voor de rechtdoorgaande verkeersbeweging richting Oude Haagseweg;

- op Henk Sneevlietweg (zuidelijke rijbaan) ruimte maken voor 2 rijstroken voor het afrijdende verkeer;

Kruispunten Johan Huizingalaan / Plesmanlaan en Johan Huizingalaan / Louwesweg
Bij deze kruispunten ontstaan tijdens de spits soms wachtrijen, met name als de weersomstandigheden slecht zijn. Om de pieken van het verkeersaanbod beter op te vangen kan voor de dominante verkeerstroom de groentijd verhoogd worden in de verkeersregeling. Daarbij moeten de gevolgen voor de anderen richtingen geëvalueerd worden. Voor het kruispunt Johan Huizingalaan/ Louwesweg geldt dat aanpassingen in de verkeersregeling moeten worden uitgevoerd in combinatie met de aanpassingen aan het kruispunt Johan Huizingalaan / Henk Sneevlietweg gezien hun korte onderlinge afstand (gekoppelde regeling).

Kruispunt Plesmanlaan t.h.v. Antoni van Leeuwenhoek ziekenhuis
In de ochtendspits ontstaan hier ongewenste situaties op het gebied van doorstroming en verkeersveiligheid blijkt uit de monitoring van dit kruispunt. Om de situatie op dit kruispunt te verbeteren moeten verkeerslichten worden geplaatst. Dat verbetert de verkeersafwikkeling en verhoogt de verkeersveiligheid. De aanpak van de kruising zit ook al in de planning, aangezien het onderdeel uitmaakt van het gebiedsontwikkelingsproject “De Plantijn”. Er is al een concept-ontwerp. De verwachting is dat het in 2027 uitgevoerd kan worden.

Johan Huizingalaan - Oude Haagseweg - Anderlechtlaan
We krijgen signalen dat de verkeersdoorstroming op de Oude Haagseweg in de spitsperiode dikwijls niet goed is. Vanuit onze metingen en tellingen kunnen we dit probleem echter nog niet goed duiden. We zien geen relatie met het invoeren van de verkeersfilters omdat er juist minder verkeer op de kruising Johan Huizingalaan/Henk Sneevlietweg naar de Oude Haagseweg wordt gemeten. We moeten en gaan dit probleem beter onderzoeken. Overigens maakt deze weg deel uit van de S107, waarvoor we ook al bezig gaan met het opstellen van een toekomstbestendig ontwerp. Dit staat al geprogrammeerd in het Programma Stadsverbetering, naar aanleiding van het Mobiliteitsplan Nieuw-West en om de toekomstige intensiteiten vanuit Schinkelkwartier goed te kunnen verwerken.

D. Onderzoek naar opheffen filter Sloterweg-oost

Het onderzoek dat is aangekondigd in de raadsinformatiebrief heeft geleid tot veel reacties uit de buurt. Op 21 oktober vond er een inloopbijeenkomst plaats om met de buurt in gesprek te gaan over dit filter. De algemene tendens in de mails en op de avond is dat men vindt dat het verkeersfilter moet blijven. Ook vanuit verkeerskundig oogpunt vinden wij het wenselijk om het verkeersfilter Sloterweg-oost in stand te houden. We voorzien een toenemende drukte op de Johan Huizingalaan de komende jaren en opheffen van het verkeersfilter zou de Sloterweg-oost een gewilde sluiproute

kunnen maken. Dat is niet wenselijk op een Hoofdnet Fiets. Tijdens de bewonersbijeenkomst zijn wel suggesties gedaan om de zichtbaarheid van de filters te verbeteren. De volgende suggesties gaan we overnemen of verder uitwerken om te kijken in hoeverre deze mogelijk zijn:

- Het verplaatsen van de wegversmalling op de Johan Huizingalaan op het kruispunt met de Sloterweg. Nu rijdt het verkeer over de rechterrijbaan en na de verplaatsing aan de linkerkant. Daardoor ontstaat beter zicht op de geslotenverklaring van de Sloterweg oost.
- Een extra vooraankondiging op de Sloterweg oost
- Een extra bord bij de rotonde Anderlechtlaan om aan te geven dat park Haagseweg bereikbaar is

E. Samenvatting en vervolg

We zien dat de verkeersfilters op de Sloterweg en Laan van Vlaanderen een positief effect hebben op de verkeersveiligheid en leefbaarheid op de Sloterweg en Laan van Vlaanderen. De verhoogde intensiteiten op omliggende hoofdroutes zoals Johan Huizingalaan en de Plesmanlaan leiden tot wat langere wachttijden, vooral op kruispunten op de Johan Huizingalaan tijdens de spitsperioden. Dit blijft echter binnen de kaders van wat voor Amsterdam als redelijk wordt gezien, met uitzondering van het kruispunt Huizingalaan / Henk Sneevlietweg. Dit kruispunt, dat ook voor de verkeersfilters al overbelast was in de spits, wordt uiterlijk in 2026 uitgevoerd. Deze aanpassing kunnen en zullen we vanuit het projectbudget uitvoeren. Daarnaast is het ongeregelde kruispunt Huizingalaan-Anthonie van Leeuwenhuis is een aandachtspunt. Deze kruising wordt aangepakt en verbeterd vanuit het project “De Plantijn” (beoogde uitvoering in 2027).

Reflectie op terugvaloptie
Bij de start van het project is ook een benoemd dat variant 11 (alleen een verkeersfilter op de Sloterweg-west) een terugval optie is mocht de nu ingevoerde variant tot onoplosbare knelpunten leiden. Het eventueel verwijderen van de verkeersfilters op de Laan van Vlaanderen zou betekenen
dat er veel meer verkeer door de woonbuurten in Nieuw-Sloten gaat. Daarnaast zien we vanuit de monitoring dat in de periode 1 juli – 1 november 2023 (toen alleen het verkeersfilter Sloterweg-west was ingevoerd) dat vooral de kruising Laan van Vlaanderen – Anderlechtlaan dan vastloopt en niet opgelost kan worden zonder een (grote) herinrichting van dat kruispunt. Zoiets is niet op
korte termijn realiseerbaar.

Daarom heeft het college besloten om de verkeersfilters in huidige vorm te handhaven.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Melanie van der Horst
Wethouder Verkeer, vervoer en Luchtkwaliteit

Bijlagen
1. Eindrapportage Monitoring en Evaluatie Sloterweg Verkeersveilig